BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 352 Sâmbătă 23 Decembrie 1939
12 Pagini P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

DRUMURILE SATELOR

Ministerul lucrărilor publice și comunicațiilor studiază chestiunea îmbunătățirii drumurilor dintre localitățile rurale.

După preocuparea de a asigura cât mai bune condițiuni șoselelor naționale precum și acelora care străbat regiuni importante din punct de vedere economic, strategic, turistic, sau leagă centre principale, desigur că grija de starea imensei țesături de drumuri sătești este și echitabilă și necesară.

Este echitabilă, pentru că generalitatea obligațiunilor cetățenești față de stat implică egalitatea cetățenilor în fața tuturor mijloacelor ce pot servi interesele obștești.

Este necesară, pentru că într'o țară unde trei părți din populație este rurală, iar avuția de căpetenie este agricultura, starea arterelor de comuncație dintre comunele rurale sau dintre ele și comunele urbane, prezintă o deosebită importanță economică și culturală.

Printre elementele de care depinde o cât mai mare valorificare a produselor pământului, transportul figurează în prima linie. In măsura în care cerealele pot fi procurate în intervale mai scurte și predate în condițiuni mai corespunzătoare așteptărilor, cererile sunt mai multe și cumpărătorii sunt mai satisfăcuți. Deficitele cauzate, din ambele puncte de vedere, de reaua stare a drumurilor și prin urmare de întârzierile și de împiedicările datorite intemperiilor, se resfrâng defavorabil asupra tranzacțiilor și, implicit, asupra culturei agricole însăși. In diferențele mai mari sau mai mici dintre cereri și oferte, în variațiunile de prețuri, intră și transportul, nu numai calitatea, apropierea de porturi sau de stații și alte împrejurări specifice. Faptul că o parte foarte însemnată din populația rurală își desface roadele plugăriei în condițiuni derizorii și pentru ea și pentru economia țării, în ciuda străduințelor periodice și a normelor succedate, se datorește și greutăților întâmpinate de massele de mici vânzători și de cumpărători în transportul cerealelor eșite din terenuri pe cât de mănoase pe atât de înapoiate în privința comunicațiilor.

Această racilă însă, prea veche și prea întinsă, pricinuește neajunsuri și din punct de vedere cultural. Este elementar că transfuziunile de cunoștințe despre tot ce este folositor în viață și trebuincios în îndeletnicirile individuale, sunt în directă legătură cu măsura în care simțul de observațiune se poate extinde, nu numai cu agerimea nativă. Or, dacă populația noastră rurală este blagoslovită cu un dar de a pricepe, a vedea și a reda, ce desteaptă admirația tuturor străinilor, ea duce însă lipsă de acele drumuri care îndeamnă la cercetarea locurilor mai depărtate de raza determinată numai de nevoile stricte ale existenței. După cum tot din cauza drumurilor prea anevoioase, regiuni înzestrate de natură cu podoabe vrednice de căutat, nu ajung să se bucure de foloasele procurate altor meleaguri de existența drumurilor circulabile. Lăsând la o parte dezechilibrul sub raportul echității și reținând numai pe cel cultural, și încă el ar trebui să fie înlăturat în măsura posibilităților eventuale.

Firește că față de proporțiile căilor în suferință, îndreptarea cere vreme îndelungată și cheltueli enorme, — condițiuni ce nu s'ar fi interpus atunci când împrejurările erau mai prielnice. Dar nu este mai puțin adevărat că se datorește populației rurale și culturii pământului un pas hotărît în această direcțiune, pornindu-se dela nevoile cele mai resimțite, a căror satisfacere ar produce rezultatele cele mai simțitoare.

RESPECT DREPTULUI!

PE MARGINEA UNEI CONFERINȚE

Grație „Institutului de drept agrar și economie agrară" am avut prilejul să ascultăm o conferință intitulată „dreptul și proprietatea rurală" din România — ținută de primul președinte al Inaltei Curți de Casație, profesorul Andrei Rădulescu. Subiectul și mai ales personalitatea conferențiarului, care se ocupa de el, au făcut ca această conferință să iasă din comun. S'au fixat de d-sa cu această ocaziune — cu autoritatea personalității și prestigiul demnității înalte ce o ocupă — un cadru al problemelor esențiale ale proprietății rurale care merită să fie semnalat pentru a fi ținut în seamă în interesul armoniei sociale.

*

In primul loc este de reținut observația făcută de conferențiar asupra dreptului în general. „Orice ar crede unii și alții despre drept—spune d-sa—o societate nu se poate concepe fără drept și respectul lui, fiindcă numai asemenea respect poate asigura armonia socială. Fără drept nu se poate trăi, o spune simțul nostru".

Nu este de lăsat de o parte faptul că în ultimele zece zile dreptul a făcut obiectul unei recunoașteri solemne din partea celor mai autorizate personalități. Sâmbăta, 17 Decembrie, cu ocaziunea inaugurării Institutului de istorie universală", marele nostru cărturar profesorul Iorga spunea în cuvântarea sa: „Eu am la vârsta mea înaintată convingerea profundă că nu în zadar în curs de atâtea generații s'au elaborat *mari idei de drept*... idei la cari au lucrat capetele cele mai luminate ale omenirei... și că aceste idei oricât ar fi de *întunecate de interese trecătoare*, și de pasiuni cu atât mai puțin dăinuitoare cu cât se istovesc mai mult prin violență lor trebue să isprăvească *prin a birui* pentru că altfel toată viața omenirei nu ar fi decât o necontenită vânzolire *sângeroasă și anarhică*".

Iar cu ocaziunea instalării sale ca ministru al dreptății, d. Istrate Micescu afirmă necesitatea respectului dreptului mai ales prin libertatea magistraturei de a-l impune respectului, neputân-

(Continuare în pag. 2-a)

ZONA DE SIGURANȚĂ AMERICANĂ

Lupta navală din Atlanticul de Sud, care a dus la scufundarea de către propriul lui echipaj a cuirasatului german Graf von Spee în largul apelor republicii Uruguay, dovedește încă odată cât de întinse sunt urmările războiului european. Țările cele mai îndepărtate nu scapă repercusiunilor lui. Intr'adevăr, dacă operațiile militare terestre sunt limitate la obiectivele lor europene, iar urmările luptelor aeriene sunt mărginite de raza de acțiune a avioanelor moderne, în schimb teatrul luptei navale este întreaga întindere a mărilor și oceanelor. Războiul maritim poate pune astfel cele mai neașteptate probleme țărilor neutre, cărora depărtarea părea că le evită orice contact cu războiul european.

Miercuri, Camera deputaților din Montevideo a ascultat explicațiile d-lui Guani, ministrul afacerilor străine al republicii Uruguay, cu privire la refuzul guvernului de a prelungi termenul de 72 de ore acordat lui Graf von Spee, în scopul de a face reparațiile necesare spre a restabili capacitatea lui de navigație, ceeace a dat prilejul unui protest diplomatic german. Cu aceiași ocazie, s'a pus pentru Uruguay, ca și pentru toate celelalte State americane neutre, problema zonei de securitate hotărîtă la ultima conferință panamericană dela Panama, ținută la sfârșitul lui Septembrie.

Conferința dela Panama, reunită în plin conflict european, a afirmat necesitatea solidarității tuturor Statelor sud și nord americane față de orice stânjenire adusă intereselor lor comerciale internaționale ca și față de orice amenințare, care ar putea primejdui neutralitatea și deci securitatea lor. „Cred că a sosit momentul, spunea, cu prilejul conferinței, d. Sumner Welles, subsecretar de Stat la ministerul de Afaceri Străine al Statelor Unite, ca cele 21 de republici americane să declare limpede tuturor beligeranților că nu pot admite ca securitatea națiunalilor lor sau interesele lor comerciale legitime să fie amenințate în apropierea coastelor lumii noi".

In acest spirit s'au desfășurat lucrările Conferinței panamericane, care a recomandat mai multe proecte privitoare la neutralitatea și la crearea unei zone de securitate a celor două Americi. La timpul ei, aceasta din urmă a stârnit un viu interes pretutindeni și mai ales la Marile Puteri beligerante, iar astăzi afacerea lui Graf von Spee o pune din nou pe primul plan al actualității.

O zonă de siguranță ar fi urmat să fie creată în jurul intregului continent american. In această regiune vasele și avioanele statelor interesate din lumea nouă ar fi patrulat în scopul de a împiedeca orice atingere adusă comerțului american de către vasele Puterilor beligerante.

In Oceanul Atlantic, această zonă ar fi avut o adâncime de 300 de mile în largul Oceanului pe frontierele maritime ale Statelor Unite, Americii Centrale și Braziliei și de 100 de mile pe coastele Argentinei.

Din punct de vedere politic, crearea unei asemenea zone de siguranță pentru Statele din lumea nouă are o importanță netăgăduită. Ea nu arată numai voința categorică a acestor State de a-și menține neutralitatea față de beligeranții din Europa și de a-și lua toate precauțiunile în acest scop, dar dovedește în acelaș timp că între Statele americane este pe cale să se afirme o solidaritate politică din ce în ce mai strânsă și care poate avea cu atât mai multă greutate cu cât ea se înfăptuește sub egida Statelor Unite și se poate sprijini pe puterea politică, economică și militară a acesteia. E un element nou și important în desvoltarea vieții politice internaționale.

Din punct de vedere juridic însă, în raporturile cu Puterile beligerante europene, zonc americană de securitate are o temelie foarte șubredă. Intr'adevăr, o lungă tradiție internațională fixează limita apelor teritoriale la trei mile și marile Puteri maritime, în deosebi Anglia, s'au opus întotdeauna fixării zonelor costiere la distanțe mai mari de 6 până la 9 mile. Restul mă-

(Continuare în pag. 2-a)

NOAPTEA PE MĂRI

Convoi de vase britanice

PE FRONTUL DE VEST:

Nimic deosebit de semnalat.

PE FRONTUL FINO-SOVIETIC:

Rezistența finlandeză continuă cu înverșunare în istmul Careliei.

In regiunea Petsamo, trupele sovietice au ajuns la frontiera dintre Finlanda și Norvegia.

PE MARE:

Scufundarea transatlanticului german „Columbus" de propriul său echipaj.

Alte mici vase scufundate.

IN AER:

Se menține ecoul marei bătălii de Luni din regiunea Helgoland.

(Citiți telegramele cu amănunte în corpul ziarului).

RĂZBOIUL MODERN DE CURSĂ PE MĂRI ȘI OCEANE

CARIERA AVENTUROASĂ A VASELOR DE RĂZBOI CORSARE

de R. SEIȘANU

Sfârșitul tragic al cuirasatului german „Admiral Graf von Spee",—care a impresionat adânc opinia publică mondială — a pus în discuție cariera aventuroasă, romantică și chiar eroică a vaselor de război „corsare", adică a vaselor de război ce operează izolat pe întinsul mărilor și oceanelor pe o rază de acțiune foarte mare și deci la o depărtare considerabilă de baza lor.

Dela început trebue să stabilim deosebirea între războiul de cursă din trecut, care se confundă cu pirateria, și cel de cursă din vremea noastră.

„Pirateria" și „cursa", în războiul maritim, nu sunt termeni echivalenți.

Pirateria este acțiunea întreprinsă de particulari, fie în timp de pace, fie în timp de război, fără autorizația unui guvern, împotriva vaselor de comerț aflate în largul mărilor, cu scopul de a le jefui.

Vasul-pirat nu este deci beligerant și pirateria este susceptibilă de o represiune universală.

Războiul de curse din trecut era făcut de vase particulare înarmate, cu autorizația statelor beligerante împotriva vaselor de comerț inamice, sau neutre. Vasul-corsar era deci beligerant și dacă nu săvârșea acte de piraterie, el nu putea fi tratat ca vasul-pirat. Convenția de la Paris din 16 Aprilie 1856, relativă la abolirea războiului de cursă, n'a fost acceptată de toate statele.

In epoca noastră războiul de cursă a luat o mare importanță pentru statele maritime, care n'au forțe mari navale, dar, în caz de război, urmăresc să controleze și să creeze perturbări pe căile maritime de comunicații ale inamicului.

In războiul de cursă modern nu mai e întrebuințat vasul corsar particular, ci cuirasatul și crucișetorul de tipuri speciale, care, aparținând marinei regulate a statului, sunt beligerante și respectă regulele războiului prevăzute în dreptul internațional.

De aceea Germania, contrar concepției amiralității engleze, după care cuirasatele mici, dar cu viteză mare și armament relativ puternic, sunt puse în serviciul escadrelor și escadrilelor de torpiloare și submarine, a creat și perfecționat un tip de cuirasat destinat să întreprindă războiul de cursă, fie în grup, fie izolat și deci autonom în acțiunea sa.

In 1900 amiralitatea germană a lansat întâiul tip de vase de cursă, care a avut numai 2650 tone cu viteza de 21—22 noduri pe oră. Apoi, s'au construit în șantierele navale germane înainte de războiul mondial următoarele tipuri de vase-corsare: tipul Bremen de 3250 tone cu 23 noduri; tipul Nürnberg, de 3470 tone cu 24 noduri; tipul Emden, superior lui Nürnberg în deplasament și viteză; tipul Kolberg de 4330 tone cu 26—27 noduri; tipul Magdeburg de 4530 tone cu 29 noduri; tipul Rostock de 4900 tone și 30 noduri.

In timpul războiului mondial, Germania a folosit în războiul de cursă escadrele sale din mările îndepărtate și crucișetoarele auxiliare.

Astfel, escadra germană ce a staționat în Iulie 1914 în portul Tsin-Tao (colonie germană) din Extremul Orient, spre a nu fi blocată de flota anglo-japoneză, a eșit în larg. Ea era compusă din două crucișetoare cuirasate, Scharnhorst și Gneisenau și patru

(Continuare în pag. 2-a)

Generalul L. Oesch șeful de stat major al armatei finlandeze

AZI E ZIUA

CEA MAI SCURTĂ DE PESTE AN

Azi, Vineri, 22 Decembrie, începe iarna astronomică.

Soarele intră în zodia Capricornului și avem solstițiul de iarnă — ziua cea mai scurtă din tot anul și noaptea cea mai lungă.

Soarele răsare mâine la ora 7,50 și apune la 16,38. Ziua nu durează deci decât 8 ore și 48 minute, în timp ce noaptea este de 15 ore și 12 minute.

Tot mâine începe în emisferul austral vara astronomică. In Argentina și Australia Crăciunul se sărbătorește la câmp, în plină perioadă de seceriș. Un calcul ușor ne ajută să ținem minte data solstițiului de iarnă și a echinoxului de toamnă. Este de-ajuns să ne amintim că din ziua echinoxului până la sfârșitul anului mai rămân 100 de zile, iar din ziua solstițiului și până la sfârșitul anului mai rămân zece zile.

DUPĂ ȘEDINȚA CONSILIULUI SUPREM FRANCO-BRITANIC

Măsuri pentru întărirea mijloacelor de acțiune ale colaborării dintre cele două țări

Prin telefon, dela trimisul nostru special

Paris, 20. — De câteva zile, se accentuiază aci din ce în ce mai mult, o atmosferă optimistă, atât pe planul militar cât și pe cel diplomatic. Ultimele evenimente navale și aeriene, după cum o subliniază presa franceză și britanică, au pus în lumină superioritatea aliaților occidentali, față de forțele Reichului. Ele au întărit convingerea tuturor că atât pe mare, cât și în aer, nu există nici o primejdie serioasă. Pe de altă parte, rezistența forțelor finlandeze este considerată aci ca un eveniment nou, de care trebue să se țină seama.

Față de această desfășurare de evenimente și în acelaș timp ca o consecință a hotărârilor luate la Geneva, unde, după cum se subliniază aci, s'a făcut dovada că există o conștiință solidară pentru apărarea libertății și independenței popoarelor, consiliul suprem care s'a întrunit ieri a luat o serie de deciziuni și a sesizat măsurile necesare pentru a întări mijloacele de acțiune ale colaborării franco-britanice, atât pe planul diplomatic cât și pe cel militar.

Discuțiile și hotărârile consiliului suprem sunt, firește, cât se poate de secrete. Nimeni nu poate spune că știe exact și niciun fel de indiscrețiune nu se face în această privință. Totuș, comentând comunicatul oficial, presa franco-britanică trage unele concluziuni și face unele presupuneri din cele mai interesante.

Astfel, ziarul „Le Temps" de astăseară spune următoarele:

„Micile națiuni vor fi cu atât mai ferme în hotărîrea lor de a-și apăra neutralitatea dacă aceasta ar fi amenințată cu cât Franța și Marea Britanie vor afirma cu mai multă vigoare puterea lor pe terenul militar și naval și cu cât vor dovedi posibilitatea de care dispun pentru a face față cu toată siguranța la toate eventualitățile. Deaceea, — continuă „Le Temps" — împrejurările actuale apar cu totul favorabile unei acțiuni energice din partea lor și nu există îndoială că consiliul suprem în întâlnirea lui de ieri a luat în consecință, după cum spune comunicatul, hotăriri și a fixat măsurile necesare pentru a întări mijloacele de acțiune de care dispune colaborarea franco-britanică atât pe planul diplomatic cât și pe cel militar. Intr'adevăr — continuă „Le Temps" — este dela sine înțeles că acțiunea diplomatică trebue să se desvolte paralel cu acțiunea militară și navală și că toate avantagiile obținute pe uscat și pe mare trebue să fie exploatate imediat și cât mai profund din punct de vedere politic. Numai astfel războiul va putea fi câștigat cu toată certitudinea și cât mai repede posibil".

In general, presa franceză și cea britanică crede că este posibil ca aliații să intensifice în curând acțiunea lor diplomatică în diferite țări. Deasemenea, și în deosebi ziarele engleze cred că este posibil ca în conformitate cu hotărârea dela Geneva aliații să pună în aplicare această hotărâre printr'un ajutor mai formal pe care l-ar acorda Finlandei.

Totuși, aceste știri de presă n'au o confirmare oficială sau oficioasă și, după cum am spus, ele nu sunt decât presupuneri și comentarii asupra comunicatului.

*

Mâine apare Cartea Galbenă franceză, care este foarte voluminoasă. Ea conține toate documentele diplomatice cari au precedat războiul. Cercurile politice și ziaristice spun că această Carte Galbenă va restabili un act de autentică realitate a faptelor.

— F. —

APRECIERI GERMANE

ASUPRA METODELOR INTREBUINȚATE IN RĂZBOIUL AERO-NAVAL

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 20. — După lupta navală de lângă Montevideo și după scufundarea din ordin a cuirasatului „Graf von Spee", aspectul presei germane este marcat de o avalanșă de știri despre succese obținute împotriva Angliei, știri cari formează obiectul a numeroase articole.

In aceste articole, lupta aeriană din regiunea Helgoland-Wilhelmshaven joacă un rol deosebit, deoarece comunicatele armatei germane anunță că victoria obținută de aviația Reichului este mult mai mare decât s'a crezut la început, deoarece 36 avioane britanice și nu 34 au fost doborite, în timp ce pierderile germane s'au menținut la două avioane.

Ultimele evenimente în războiul aero-naval sunt caracterizate printr'un moment nou și anume prin intrarea în acțiune a aviației germane într'o proporție neînregistrată până acum. Acest fapt reese din comunicatul comandamentului armatei germane, care anunță că 23 vase britanice — denumite unități de avantgardă — au fost distruse.

La Berlin, sunt respinse în mod categoric acuzațiile britanice, că Germania se folosește de metode nepermise, fiindcă aviația germană ar fi atacat vase de pescari, vase de coastă sau vase comerciale.

Spre a respinge acuzațiile britanice despre pretinsele metode barbare ale Germaniei, „Deutsche Allgemeine Zeitung" spune că avioanele germane au atacat vase aflate în convoi. Ca atare aviația germană n'a bombardat sau mitraliat vase comerciale, ci vase de de război, deoarece se știe că — după părerile germane — orice vas comercial aflat în convoi este expus ca și un vas de război să fie atacat fără avertisment,

La urmă, ziarul spune că intrarea în acțiune a aviației germane într'o proporție atât de mare a fost „provocată de metodele folosite de amiralitatea britanică".

LA ROMA

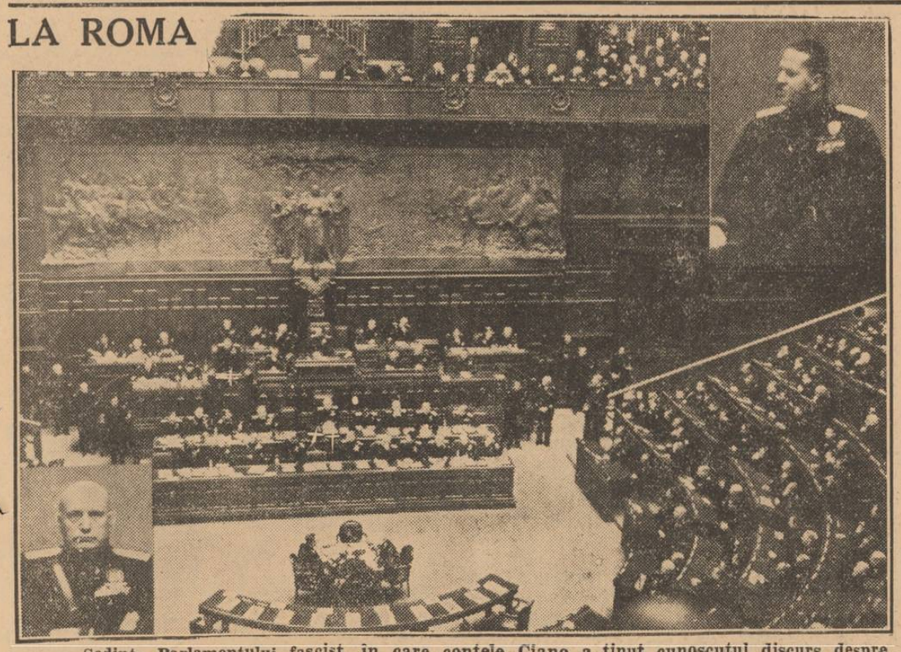

Ședința Parlamentului fascist, în care contele Ciano a ținut cunoscutul discurs despre politica externă a Italiei.
In colțuri contele Ciano în momentul vorbirei (locul în ansamblul adunării e indicat cu o steluță) și d. Mussolini ascultând (xx).

O ARMATĂ PUTERNICĂ PREVINE PRIMEJDIA RAZBOIULUI. SĂ NE DA RUIM ACEASTĂ ASIGURARE PENTRU CĂMINUL ȘI BUNURILE NOASTRE,

SUBSCRIIND LA:

BONURILE PENTRU INZESTRAREA ARMATEI

CRĂCIUNUL, PE FRONT...

Pomul de Crăciun dus în fort